

IMUNOPATOMORFOLOGINIAI GALVIJŲ TUBERKULIOZĖS POKYČIAI

Alius Pockevičius¹, Petras Mačiulskis¹, Kazimieras Lukauskas²

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Fiziologijos ir patologijos katedra, Tilžės g. 18, LT-3022, Kaunas; tel. 8 37 362 923; faks. 8 37 362 417; el.p.: palius@lva.lt; pmaciulskis@vet.lt

²Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Siesikų g. 19, LT-2010, Vilnius; tel. 8 5 2404 361; faks. 8 5 2404 362; el.p.: klukauskas@vet.lt

Santrauka. Atlikus 89 galvijų, įtariamų sergant tuberkulioze, patloginį anatominį tyrimą, tuberkuliozė nustatyta 20 galvijų (22%). Patloginė anatominė tuberkuliozės diagnozė patvirtinta histologiškai, o bakteriologiškai buvo nustatyta *Mycobacterium bovis*. Patologiniu anatominiu tyrimu 85% galvijų tuberkuliozės granulomos rastos bronchų limfiniuose mazguose, 80% galvijų – tarpusienio limfiniuose mazguose, 30% – antrykliniuose, 20% – žarnų pasaito, 5% – pažandiniuose limfiniuose mazguose, 45% – plaučiuose, 5% – kepenyse, 10% galvijų – klubinės žarnos sienelėje. Tuberkulo kazeozinė nekrozė buvo apsupta epitelioidinių ląstelių, gigantiškų Langhanso tipo daugiabranduolių ląstelių, limfocitų. 50% galvijų nekrozės centre nustatyta stipriai išreikšta distrofinė kalcinozė, 35% galvijų distrofinė kalcinozė buvo minimali, o 15% galvijų ji nenustatyta. 85% galvijų limfiniuose mazguose granulomos buvo apgaubtos hialinizuota fibrozinio jungiamojo audinio kapsule, o 15% galvijų kapsulė buvo nesusiformavusi. Audinius ištyrus Cylio-Nilseno, fluorescenciniu ir imunohistocheminiu metodais nustatyta *M.bovis*, tačiau tyrimas imunohistocheminiu ir fluorescenciniu metodu buvo tikslesnis. *M.bovis* infekcija patvirtinta audinius tiriant transmisiniu elektroniniu mikroskopu.

Raktažodžiai: galvijai, tuberkuliozė, *M.bovis*, imunopatomorfologiniai pokyčiai.